



Σανίδα σωτηρίας πολυτελείας

Γιώργος Λαμπρινίδης

Την ώρα που ο λαός ματώνει κυριολεκτικά από όλες τις παθογένειες του καπιταλισμού κι ετοιμάζεται να μπει σε έναν παγωμένο χειμώνα με το ηθικό χτυπημένο και τις προοπτικές άσχημες, οι καπιταλιστές αυτού του τόπου ετοιμάζονται να στρωθούν σε ένα γιορτινό τραπέζι ύψους 32 δις ευρώ. Ο λόγος γίνεται για το Ταμείο Ανάκαμψης το οποίο αναμένεται να ξεκινήσει στις αρχές του 2021 με κρατικούς πόρους, ενώ η πρώτη εκταμίευση αναμένεται να γίνει το καλοκαίρι (πριν ή μετά). Το [προσχέδιο που παρουσιάστηκε από τον αναπληρωτή υπουργό Οικονομικών Θεόδωρο Σκυλακάκη](#) προβλέπει επιχορηγήσεις 19,4 δις. ευρώ και δάνεια ύψους 12,7 δις. ευρώ. Δηλαδή, για να το καταλάβει και ο τελευταίος, την ώρα που νοσηλευτές πλένουν μόνοι τους τις στολές που έχουν μόνοι τους αγοράσει, επειδή χάλασε το ένα και μοναδικό οικιακό 8κιλο πλυντήριο του νοσοκομείου που χειριζόταν, όσο δούλευε, ένας και μόνο εργαζόμενος, και όλο αυτό γινόταν επειδή δεν υπάρχουν χρήματα να αγοραστούν αρκετά επαγγελματικά πλυντήρια και να προσληφθούν αρκετοί χειριστές τους, δεν υπάρχουν δηλαδή μερικές χιλιάδες ευρώ, την ίδια ώρα βρίσκονται μερικά δις ευρώ από τον κρατικό προϋπολογισμό για να μπουκώσουν μια χούφτα αρπαχτικά, βιομήχανους, τραπεζίτες, εφοπλιστές, καναλάρχες και κλινικάρχες. Θα πρέπει να αναγνωρίσουμε ότι αυτή είναι θεωρητικά η δουλειά μιας αστικής κυβέρνησης, να φροντίζει τις ανάγκες ακριβώς αυτών των λίγων κι επίσης, αυτή είναι και η πράξη των αστικών κυβερνήσεων όλων των αποχρώσεων. Και μάλιστα, μέρος της δουλειάς είναι, την ώρα που σερβίρουν τα φιλέτα για τις παραγεμισμένες κοιλίες των αστών να λένε πάντα ότι δεν υπάρχουν λεφτά για το λαό, αφού όλα ξοδεύτηκαν ή θα ξοδευτούν για άλλες, «υπέρτερες προτεραιότητες». Είναι τόσο συνηθισμένο αυτό που, όταν ένας καινοτόμος αποφάσισε να κοροϊδέψει το λαό με διαφορετικό τρόπο, δηλαδή με τη χρήση της αλήθειας σαν ψέμα, η ρήση του «λεφτά υπάρχουν» έμεινε στον πολιτικό λόγο ως η μεγαλύτερη αγυρτεία ή κρίση ειλικρίνειας, αναλόγως της θέσης του καθενός. Πού είναι λοιπόν το παράδοξο;

Το παράδοξο είναι το μέγεθος, για την ακρίβεια το σχετικό μέγεθος. Για να πάρει κανείς μια μικρή γεύση του μεγέθους, το [ΑΕΠ της χώρας σε τρέχουσες τιμές το 2019](#) ήταν 183,5 δις περίπου. Ο [IOBE αναμένει ύφεση 8%](#) για το 2020, το οποίο σημαίνει ότι, αν επιβεβαιωθεί η πρόβλεψή αυτή το ΑΕΠ της χώρας θα πέσει στα 168,8 δις ευρώ. Με δεδομένο ότι οι εκτιμήσεις του IOBE δεν έλαβαν υπόψη το δεύτερο λοκντάουν του Νοέμβρη και τις οικονομικές επιπτώσεις από αυτό, θα μπορούσαμε να πούμε ότι η μείωση του ΑΕΠ ίσως είναι και πολύ μεγαλύτερη τελικά. Εξάλλου, η Στατιστική Υπηρεσία δίνει ήδη πτώση του ΑΕΠ κατά 15,2% μέχρι και το 2ο τρίμηνο του 2020. Ας μείνουμε όμως στα 169 δις. Με βάση αυτά, τα 32 δις είναι σχεδόν το ένα πέμπτο του ΑΕΠ!

Ας πάρουμε ένα άλλο μέτρο, τις δαπάνες για την υγεία. Σύμφωνα με το Σύστημα Λογαριασμών Υγείας (ΣΛΥ) για το έτος 2018 η Συνολική Δημόσια Χρηματοδότηση για Δαπάνες για τα χρόνια 2014 με 2018 είναι μεταξύ 8 και 8,8 δις ευρώ. Όμως αυτή η συνολική δημόσια δαπάνη περιλαμβάνει τη δαπάνη της Γενικής Κυβέρνησης και των Οργανισμών Κοινωνικής Ασφάλισης (ΟΚΑ), δηλαδή περιλαμβάνει και (ή καλύτερα, κυρίως) χρήματα των εργαζομένων. Αν δούμε λοιπόν μόνο τις δαπάνες της Γενικής Κυβέρνησης (πρώτη γραμμή) τότε αυτές είναι περίπου 4 δις. Και εδώ περιλαμβάνονται χρήματα των εργαζομένων, αλλά έχει και χρήματα και άλλων τάξεων. Τα 32 δις ευρώ που θα δαπανήσει λοιπόν η κυβέρνηση τώρα, αρχικά από χρήματα του κρατικού προϋπολογισμού που «δεν αντέχει» είναι 8 φορές πάνω από τις ετήσιες δαπάνες της υγείας! Κι αν κάποιος έξυπνος πει ότι τα 32 δις δεν είναι ετήσια δαπάνη, τότε να θυμίσουμε ότι τα έργα του Ταμείου Ανάκαμψης θα πρέπει να έχουν ολοκληρωθεί μέχρι το τέλος του 2026, δηλαδή σε διάστημα λιγότερο από 5 χρόνια, έστω σε 4,5 χρόνια, κι άρα η ετήσια δαπάνη είναι πάνω από 7 δις, δηλαδή σχεδόν διπλάσια από τις δαπάνες για υγεία του 2018! Κι όλα αυτά, σε μια χρονιά πανδημίας με το κοντέρ του θανάτου να μετράει τετραψήφιους αριθμούς και την αγωνία όλων να τείνει στο άπειρο.

Πίνακας 1

Συνολική χρηματοδότηση για τρέχουσες δαπάνες υγείας για τα έτη 2014-2018 (σε εκατ. ευρώ)

	2014	2015	2016	2017	2018
1. Γενική Κυβέρνηση (εκτός ΟΚΑ) (HF.1.1)	4.210,5	4.087,6	4.519,0	3.984,9	3.916,0
2. ΟΚΑ (HF.1.2)*	3.877,8	4.095,1	4.286,8	4.693,3	4.456,6
Συνολική Δημόσια Χρηματοδότηση για Δαπάνες (1)+(2)	8.088,3	8.182,7	8.805,8	8.678,2	8.372,6
3. Ιδιωτική Ασφάλιση (HF.2.1)	535,0	541,3	567,5	578,3	630,2
4. Ιδιωτικές Πληρωμές (HF.3.1)	5.202,9	5.224,1	5.057,9	5.036,3	5.193,0
Συνολική Ιδιωτική Χρηματοδότηση για Δαπάνες (3)+(4)	5.737,9	5.765,4	5.625,4	5.614,6	5.823,2
5. Λοιπές Δαπάνες (HF.2.2, HF.2.3, HF.4, HF.0)	198,3	262,0	67,2	61,8	55,7
Συνολική Χρηματοδότηση Δαπανών Υγείας (HF) (1)+(2)+(3)+(4)+(5)*	14.024,5*	14.210,1*	14.498,4*	14.354,6*	14.251,5

* Αναθεωρημένα στοιχεία

Πίνακας 1 Σύστημα Λογαριασμών Υγείας (ΣΛΥ) έτους 2018, Πηγή: [Ελληνική Στατιστική Αρχή](#)

Ας κάνουμε όμως άλλη μια σύγκριση. Ας πάρουμε όλα τα δωράκια που έχει κάνει στην πλουτοκρατία μόνο η κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας, μόνο τους τελευταίους μήνες, μόνο αυτά που βγήκανε στη φόρα, και μόνο «τα χοντρά», κι ας τα αθροίσουμε πρόχειρα, όπως τα θυμόμαστε, αρχίζοντας από τα τελευταία, τα 120 εκατομμύρια στην Aegean, τα 22 μύρια της λίστας Πέτσα σε δύο δόσεις, τα 30 μύρια σε κλινικάρχες από την πρώτη δόση συν την «επίταξη» μαϊμού, τις λίγες εκατοντάδες χιλιάδες ευρώ σε σκόιλ ελικικού, τα κάτι λίγα μύρια, 11 νομίζω, σε ιδιοκτήτες δρόμων επειδή έπεσε η κίνηση κλπ κλπ. Καταλαβαίνετε ότι όλα μαζί δεν ξεπερνούν τα 200 εκατομμύρια ευρώ τους τελευταίους 9 μήνες. Ακόμα κι αν η κυβέρνηση συνέχιζε να χαρίζει σε μεγαλοεπιχειρηματίες ποσά με αυτόν τον ρυθμό των 22

εκατομμυρίων το μήνα, θα χρειαζόταν 1455 μήνες για να φτάσει τα 32 δις, δηλαδή 121 χρόνια!! Κι όμως, το Ταμείο Ανάκαμψης θα μοιραστεί σε λιγότερα από 5!!!

Αυτό το παράδοξο γίνεται ακόμα εντονότερο όταν η κυβέρνηση δεν είναι καν έτοιμη να στρώσει ένα τόσο μεγάλο τραπέζι για τ' αφεντικά της. Φυσικά δεν τους φοβόμαστε καθώς έχουν αποδείξει την αριστεία τους όσες φορές έχει χρειαστεί. Όμως αλήθεια, θα δαπανήσουν 6,2 δις σε πράσινη μετάβαση, βιοποικιλότητα και προστασία από φυσικές καταστροφές;! Θα επιδοτήσουν την εργασία περισσότερο από την ανεργία, δηλαδή θα πληρώνει το κράτος το μισθό των εργαζομένων για λογαριασμό των αφεντικών, όταν αναμένεται η ανεργία να εκτιναχθεί στα επίπεδα του 30%; Θα βάλουν οπτικές ίνες σε όλα τα κτίρια και θα στήσουν υποδομές 5G για το 8κιλό πλυντήριο του νοσοκομείου της Θεσσαλονίκης; Θα δώσουν 4,1 δις για τον ατομικό φάκελο υγείας και τον ψηφιακό μετασχηματισμό των υπηρεσιών υγείας όταν δεν θα υπάρχουν γιατροί και νοσηλευτές στα νοσοκομεία; Τι θα κάνουν δηλαδή; Εξ αποστάσεως διαγνώσεις και επεμβάσεις με ιατρικό προσωπικό από χώρες με χαμηλούς μισθούς; Teleperformance σκληροειδίτιδας;

Η κυβέρνηση ετοιμάζεται να επιχειρήσει ένα εξαιρετικά επικίνδυνο *salto mortale*. Τα χρόνια προβλήματα του κεφαλαίου οφείλονται στο ότι έβρισκε ευκολότερο το ξεζούμισμα του εργαζόμενου από την αύξηση της παραγωγικότητας. Σε αυτήν την συγκυρία λοιπόν, επιχειρείται μια ηρωική έξοδος από αυτήν την παθολογία, με αύξηση της παραγωγικότητας του εργαζόμενου, αλλά με τον εργαζόμενο σακατεμένο. Κι επειδή τελικά κανείς δεν πιστεύει ότι θα πετύχει το ακροβατικό, βάζουν από κάτω ένα τεράστιο δίχτυ από μέτρα ασφαλείας και καταστολής.

Σε λίγο θα πηγαινοέρχονται γεμάτα τα C-130 μεταξύ Αθήνας και Έβρου, ανεβάζοντας στρατιώτες και κατεβάζοντας υπεράριθμους ασθενείς και την ίδια ώρα θα πετάνε με υπερηχητική ταχύτητα εκατομμύρια ευρώ προς off-shore λογαριασμούς στην πολύπαθη Ελβετία. Δεν ξέρω πώς το έχουν φανταστεί το έργο, αλλά μάλλον ποντάρουν στο ότι θα κάτσει ο λαός να τους κοιτάει να τον σκοτώνουν. Μάλλον αυτήν την αλαζονεία πρέπει να μοιράζονται όλες οι αστικές κυβερνήσεις που έχουν «εκατομμύρια από πίσω τους» και χιλιάδες καταστολείς στα πόδια τους. Μοιράζονται όμως και κάτι ακόμα. Την εύκολα κατανοητή απέχθεια προς την ιστορία και τα διδάγματά της για το πώς τελειώνει *κάθε φορά* αυτό το έργο.